

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

JORNADA CONSELLS INSULARS MENORCA

13 de gener de 2023

EL REGLAMENT ORGÀNIC EN LA NOVA LLEI DE CONSELLS INSULARS

Rosa Salord
Secretària Consell Insular de Menorca

1. Introducció

Llei 4/2022 de 28 de juny, de consells insulars. A destacar en relació amb la ponència:

1.- **Nivell organitzatiu;** Establiment d'un model comú, de caràcter MIXT (corporatiu, i instucional burocratic). Amb marge per a la regulacio a traves del reglament orgànic.

2.- **Règim jurídic i de funcionament;**

- diferenciació del règim de funcionament del ple i de les comissions de ple, de la resta d'òrgans insulars
- establiment de les regles bàsiques de control i fiscalització de l'acció de govern insular.

3.- **Regulació de l'exercici de la potestat reglamentària insular.**

2. El reglament orgànic; ordenació fonamental de l'organització i el funcionament de l'administració insular (article 39 LCI)

2.1 El paper del reglament orgànic en l'estructuració orgànica dels consells insulars.

2.1.1 Estructura orgànica bàsica i marge de regulació del reglament orgànic

2.1.2 Creació d'òrgans; reglament orgànic, altres reglaments organitzatius, acords de ple i de consell executiu i convenis.

2.1.3 L'estructuració de l'administració insular en departaments

2.1.1 Estructuració orgànica del consell insular;

A. **Òrgans de govern;** ple, president, el consell executiu i la vicepresidència o vicepresidències.

En aquest apartat el reglament orgànic pot determinar;

- si hi pot haver més d'una vicepresidència. (article 24.2 LCI)
- preveure i regular l'existència de comissions del ple. En aquest punt s'haurà de tenir present l'existència preceptiva de la Comissió Especial de Comptes regulada a la Llei d'Hisendes Locals.

2.1.1 Estructuració orgànica del consell insular;

B. Òrgans d'administració;

a) òrgans superiors; els consellers executius

b) òrgans directius; que s'estructuren al seu torn en;

- secretaris tècnics
- directors insulars
- el secretari general l'interventor general i el tresorer, llevat que el reglament orgànic disposi una altra cosa.
- els que determini el reglament orgànic

c) qualsevol altre establert per llei o el reglament orgànic (article 14.2 LCI)

En la regulació dels òrgans directius el reglament orgànic pot:

- prescindir dels secretaris generals tècnics; en aquest cas, d'acord amb l'article 35.4 LCI, i, en aquest cas, pot establir que les seves funcions siguin assumides amb caràcter excepcional (!?) pels directors insulars. En cas de preveure l'existència dels secretaris tècnics, la LCI preveu que es pugui crear, com a òrgan de suport tècnic del Consell executiu, una comissió integrada pels secretaris tècnics dels diferents departaments, la presidència i el funcionament del qual s'hauria de determinar pel reglament orgànic.(article 35.3 LCI).
- establir que el secretari general, l'interventor general i el tresorer no tinguin caràcter d'òrgan directiu. (article 14.4 lletra c.)
- regular altres òrgans directius, diferents als establerts a la llei (article 14.4 c) LCI)
- establir altres òrgans d'administració (article 14.2 LCI)

C. Òrgans complementaris;

(article 13.3 LCI); després d'assenyalar que els consells insulars s'estructuren en òrgans de govern i administració, aquest precepte estableix que, cada consell insular d'acord el seu reglament orgànic, pot crear-ne altres de complementaris, regular-ne l'estructura i el funcionament, desconcentrar-hi les competències atribuïdes als òrgans de govern i als òrgans superiors d'administració, excepte el ple, amb els límits prevists legalment.

Altres formes de creació

¿Els òrgans, diferents dels previstos per la llei amb caràcter obligatori s'han de regular necessàriament per reglament orgànic? Article 39 LCI distingeix;

d) els òrgans específics per a l'exercici de les competències dels consells insulars i per a desconcentrar-hi les competències atribuïdes als òrgans de govern i administració amb els límits previstos legalment.

e) els òrgans col·legiats als quals s'atribueixen funcions decisòries, de proposta, d'emissió d'informes preceptius o de seguiment i control d'altres òrgans de l'administració insular, als quals també s'hi poden desconcentrar les competències atribuïdes als òrgans de govern i als òrgans d'administració amb els límits previstos legalment.

No obstant, sols els previstos al primer grup, l'apartat d), s'han de crear necessàriament per reglament orgànic, ja que l'article 39.2 LCI, estableix que la creació d'òrgans col·legiats que realitzin exclusivament funcions diferents de les que preveu la lletra d) de l'apartat anterior, es pot dur a terme també per acord de ple, per acord del Consell executiu o per conveni.

Òrgans previstos a l'article 39.1 d) LCI; s'han de crear pel reglament orgànic:

- òrgans directius d'administració unipersonals
- comissions insulars d'urbanisme i patrimoni històric
- Comissió Assessora en matèria de declaració de risc, desempament i tutela del CIM.
(article 130 *Llei 9/2019, de 19 de febrer, d'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Balears*)
- Agència Menorca Reserva de Biosfera i Agència Menorca Talaiòtica (160 LMRL)
- les comissions insulars, encarregades de supervisar el funcionament de l'administració insular per a la protecció els ciutadans (l'article 49.2 LCI). La Sindicatura de Greuges del CIM. L' article 70 bis LRBRL, en el sentit que prescriu que els ajuntaments hauran d'establir i regular amb normes de caràcter orgànic, procediments i òrgans adequats per a l'efectiva participació dels veïns en la vida pública.

(*) No cal que el reglament orgànic en faci una regulació exhaustiva, es pot remetre per el seu desplegament per altres reglaments organitzatius que no tenen caràcter d'orgànic (article 39.3 LCI)

Òrgans a què fa referència l'article **39.1 e) LCI**; es poden crear pel reglament orgànic, altres reglaments organitzatius, acord de ple o de consell executiu o per conveni.

- les comissions del ple, tant permanents com especials.
- comissions assessores; com ara les existents en matèria d'accessibilitat, o la comissió assessora en matèria d'arts visuals
- altres òrgans col·legiats de caràcter participatiu com ara l'Observatori de la Infància i la família, el Fòrum d'immigració, o el Consell assessor de la gent gran.

(*.) Creació d'òrgans mitjançant conveni; articles 121. 3 LCI i 57.3 LRBRL

La constitució d'un consorci sols podrà tenir lloc quan la cooperació no pugui formalitzar-se a través d'un conveni i sempre qu permeti una assignació més eficient de recursos econòmics.

2.1.3 Estructuració de l'administració insular en departaments:

Reglament orgànic (article 39 LCI) i decrets de presidència (article 21.1 g) i 31 LCI)

D'acord amb l'article 31 LCI, l'administració dels consells insulars s'organitza en departaments per a l'exercici de les competències que els corresponen, de manera que cada departament comprèn **un o diversos sectors funcionalment homogenis de l'activitat administrativa de la institució**, al capdavant dels quals es situen els consellers executius com a òrgans jeràrquicament superiors d'aquests (article 30.1 LCI)

* **Reglament orgànic**; criteris fonamentals d'estructuració de l'administració insular en departaments (17.1 g) i 39.1 c) LCI).

* **Decrets de presidència**:

- a. dictar els decrets de creació i extinció dels departaments insulars en el marc del reglament orgànic d'acord amb l'article 31 LCI (article 21.1g LCI)
- b. determinar el nombre, la denominació i l'estructura bàsica, l'àmbit funcional dels departaments insulars i, quan s'escaigui, l'abast de les atribucions dels òrgans que en formen part (article 31.2 LCI)
- c. nomenar lliurement els consellers executius que els encapçalen (article 30.1 LCI).

2.2 El reglament orgànic i la distribució de competències entre els

- separació del règim ordinari de les diputacions provincials, i assimilació al model dels municipis de gran població.
- la clàusula residual d'atribució de competències s'atribueix al consell executiu però es pot delegar o desconcentrar en el president i en els membres del consell executiu (article 28. 1 lletres q) i r) LCI.

2.2.1 *Concreció de les competències per reglament orgànic*; nomenament i separació titulars òrgans directius; contractació administrativa; responsabilitat patrimonial etc.

2.2.2 *Desconcentració de competències*; (article 8.2 LRJ) Titularitat i exercici.

Ple; en les comissions del ple (article 18 LCI)

President; en el consell executiu i els seus membres

Requisists:

- que es prevegin al reglament orgànic

2.3 El paper del reglament orgànic en la determinació del funcionament dels òrgans insulars. En especial referència a la regulació dels mecanismes de control del govern insular.

- diferenciació normes de funcionament del ple i de les seves comissions de la resta d'òrgans.

- extensa enumeració de diferents tipologies de mecanismes de control a regular pel reglament orgànic:

- * moció de censura i qüestió de confiança
- * debats de política general,
- * preguntes,
- * mocions,
- * interpel·lacions,
- * comissions d'investigació,
- * comunicacions
- * compareixences
- * altres que estableixi el reglament orgànic

2.4 Altres aspectes a regular en el reglament orgànic:

2.4.1 Determinació de determinats aspectes de l'estatut dels membres del consell insular

- regulació del dret d'accés a la informació (article 9 LCI)
- regulació de les declaracions de béns i activitats (article 11.4 LCI)
- la regulació del dret a intervenir en els debats dels òrgans col·legiats (individualment o a través del portaveu dels grups polítics) (article 7.2 LCI)
- la regulació dels grups polítics (article 12.1 LCI)
- la regulació dels membres no adscrits (article 12.6 LCI)

2.4.2 . *Concreció dels principis de bon govern i transparència*

3. El reglament orgànic i la resta de tipologia de reglaments insulars.

3. 1 Reglament orgànic i altres disposicions organitzatives; el reglament orgànic; els reglaments organitzatius i els reglaments generals de la presidència.

3.2 La resta de tipologies de reglaments insulars;

- reglaments executius

- ordenances fiscals

- altres tipologies de reglaments

- supòsits especials; pressupostos, ordenances fiscals, els instruments de planificació general i sectorial i d'ordenació territorial i urbanística (article 73 LCI)

3.3 Les relacions entre disposicions generals (article 77 LCI)

4. El procediment per a aprovar i modificar el reglament orgànic.

4.1 Reglaments: Particularitats i diferenciació respecte de les normes per a la tramitació d'altres reglaments.

A. Contingut; Principis de bona regulació article 75 LCI

B. Procediment:

- 1.- Aprovació inicial pel ple
- 2.- Informació pública per un termini no inferior a un mes.
- 3.- Informe sobre les al·legacions.
- 4.- Informe dels serveis jurídics.
- 5.- Dictamen del Consell Consultiu,
6. Aprovació definitiva pel ple

D'aquesta regulació val la pena remarcar els següents aspectes:

- La gran novetat de la LCI és la introducció del dictamen preceptiu del Consell Consultiu amb caràcter previ a l'aprovació definitiva.
- No es requereix el tràmit de consulta prèvia amb caràcter preceptiu, abans de l'inici del procediment d'elaboració del reglament (article 80.2 LCI)
- El acord d'aprovació inicial i definitiva s'han d'adoptar per acord la majoria absoluta dels membres de la corporació (article 17.2 LCI)
- A conseqüència de l'anterior els esmentats acords, tant d'aprovació inicial com definitiva, hauran d'anar precedits de l'informe preceptiu del secretari de la corporació (article 85 Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears - LMRLIB), informe que podrà consistir amb l'emissió d'una nota de conformitat amb l'informe dels serveis jurídics.
- Diferències amb la normativa de règim local, tant l'estatal (article 49 LBRL) com l'autonòmica (article 102 LMRLIB)

Amb caràcter comú amb la resta de reglaments:

- s'han de sol·licitar els informes que resultin preceptius, d'acord amb la normativa d'aplicació, com ara l'informe d'avaluació d'impacte de gènere, en els termes que preveu la normativa sobre igualtat.
- Necessitat què al llarg del procediment s'elabori la memòria d'anàlisi de l'impacte normatiu, que la LCI regula en el seu article 84 amb caràcter preceptiu per als reglaments executius;
- en el portal web de cada consell insular s'han de poder consultar totes les iniciatives normatives i el seu estat de tramitació, a fi de garantir la informació als ciutadans i de facilitar la seva participació en els procediments corresponents (article 76 LCI) , aquesta previsió concorda amb la inclosa a l'article 7 lletra c) de *la Llei 19/2013 de transparència, acceso a la información pública y buen gobierno*.
- els reglaments s'ha de publicar íntegrament en el Butlletí Oficial de les Illes Balears per a la seva entrada en vigor i perquè produeixin efectes jurídics. L'article 78 LCI distingeix, pel que fa a l'entrada en vigor; els reglaments executius de la resta de disposicions generals.
- A banda de la publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears, l'article 78.2 LCI, estableix que els reglaments s'han de publicar en el portal web del consell insular

4.2 Altres reglaments organitzatius (article 88 LCI)

La LCI es remet al que disposi al respecte el reglament orgànic, sens perjudici del que estableixi la legislació bàsica de l'Estat.

El procediment inclou els mateixos tràmits preceptius previstos per a la tramitació del reglament orgànics amb les següents diferències :

- el quòrum exigít per a la seva aprovació seria el de majoria simple.
- el termini d'exposició pública es de 30 dies i no un mes.
- és obligatori el tràmit el tràmit d'audiència prèvia als interessats i/o entitats interessades per un termini no inferior a 30 dies
- s'han de sol·licitar els informes que exigeixi la normativa sectorial que pertorqui.
- l'aprovació inicial passa a ser definitiva si en la data d'acabament del període d'informació pública no s'ha presentat cap al·legació, no obstant, atenció (!) això no serà possible si és necessari algun informe exigít per la legislació sectorial.
- no requereix dictamen del Consell Consultiu.

4.3. Les disposicions generals de la presidència:

Respecte d'aquestes disposicions la LCI es limita a establir:

- el procediment d'elaboració es regirà pel reglament orgànic (article 72.3 LCI)
- que adoptaran la forma de decrets de presidència (article 73.2 LCI)

Es hi és d'aplicació l'article 78.1 LCI en el sentit que no entren en vigor fins que el seu contingut no s'hagi publicat íntegrament en el BOIB.